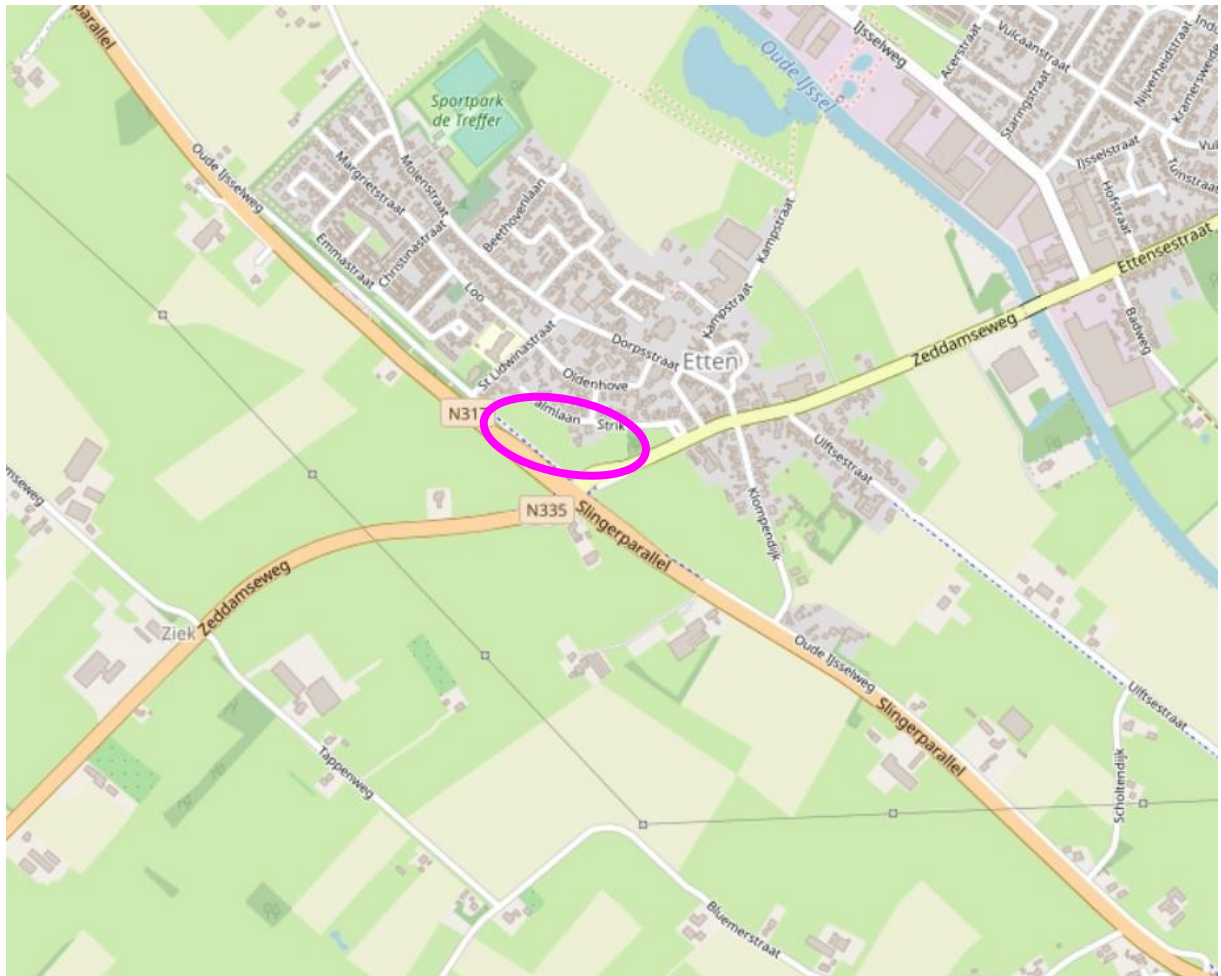

Naderonderzoek Palmlaan 1 Etten

Soortgroep vleermuis, huismus, steenmarter, kleine
marterachtigen, steenuil en kerkuil

Naderonderzoek Palmlaan 1 Etten
Soortgroep vleermuis, huismus, steenmarter, kleine
marterachtigen, steenuil en kerkuil

Opdrachtgever: Kubiek Ruimtelijke Plannen
 Kerkewijk 156
 3904 JJ Veenendaal

Datum: 8 juli 2024

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult B.V.
 Van Pallandtlaan 10
 6998 AW Laag-Keppel
 T 0314 642221
 E info@foreestgroenconsult.nl
 www.foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
2.2	VLEERMUIZEN	6
2.2.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen.....	6
2.2.2	Vliegroute	7
2.3	HUISMUS	9
2.4	STEENMARTER	9
2.5	KLEINE MARTERACHTIGEN	9
2.6	STEENUIL	9
2.7	KERKUIL	10
3	RESULTATEN	11
3.1	VLEERMUIZEN	11
3.1.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen.....	11
3.1.2	Vliegroutes	12
3.1.3	Foerageergebieden	13
3.2	HUISMUS	14
3.4	STEENMARTER EN KLEINE MARTERACHTIGEN	14
3.6	STEENUIL	16
3.7	KERKUIL	17
3.8	OVERIGE WAARNEMINGEN	18
3.8.1	Rosse vleermuis	18
3.8.2	Roek.....	18
3.8.3	Ekster.....	18
4	CONCLUSIE	19
4.1	VLEERMUIS	19
4.1.1	Verblijfplaatsen	19
4.1.2	Vliegroute	19
4.1.3	Foerageergebieden	20
4.2	HUISMUS	20
4.3	STEENMARTER EN KLEINE MARTERACHTIGEN	21
4.6	STEENUIL	21
4.7	KERKUIL	21
4.8	OVERIGE WAARNEMINGEN	21
3.8.1	Rosse vleermuis	21
3.8.2	Roek.....	22
3.8.3	Ekster.....	22
5	SAMENVATTING	23
6	ADVIES	24
6.1	INTRINSIEKE WAARDE	24
6.2	AANVRAGEN VAN EEN ONTHEFFING VOOR	24

1 Inleiding

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen is een nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal beschermde diersoorten en soortgroepen op de locatie aan de Palmiaan in Etten.

De reden voor dit nader onderzoek is dat er plannen zijn om woningen te bouwen op dit perceel.

In mei 2023 is door Foreest Groen Consult BV een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: "Quickscan natuuronderzoek Zeven percelen, Palmiaan 1 te Etten". Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Het betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen (verblijfplaatsen en vliegroute);
- Huismus;
- Steenmarter;
- Kleine marterachtigen (bunzing en wezel);
- Steenuil;
- Kerkuil.

Voor al deze soorten en soortgroepen is in het voorjaar en najaar van 2023 een nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door L. Bakker MSc., L. Moreno Spiegelberg MSc., K. Oelemans MSc. en E. Smits BSc., werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV. De rapportage is uitgevoerd door L.D. Bakker MSc. werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Methode van onderzoek

2.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied wordt ingesloten tussen een woonwijk aan de noordkant en de N317 en N335 aan de zuidkant. In het midden van het perceel staat een woonhuis, grote schuur en een kleine vervallen schuur. De rest van het plangebied heeft een agrarisch bestemmingsplan. Het woonhuis aan de Palmlaan 1 is geen deel van het plangebied. Naast het woonhuis is een oude boomgaard met daaromheen ruig-begroeide weides met enkele bomen en hoge struiken. Aan de weg bevindt zich een ondiepe greppel omgeven door zomereiken. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan een voormalig tuinpark, waar 'bosvorming' plaatsvindt. Aan de westzijde grenst het plangebied aan weide met een natte poel waar een overstort van het riool op uitmondt.

Afbeelding 1, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een rode lijn omcirkeld.

2.2 Vleermuizen

2.2.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Voor het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor twee clusters bij de gebouwen ingesteld. Deze clusters zijn weergegeven in afbeelding 2. In totaal zijn er 5 bezoeken van elk 2,0 uur per cluster afgelegd. Een van de bezoeken heeft plaatsgevonden voor zonsopkomst in verband met de mogelijke aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis. De overige bezoeken hebben plaatsgevonden in de avond.

Najaarsonderzoek

Omdat de twee clusters naast elkaar liggen en om aan de inspanningsverplichting te voldoen is bij één bezoek de twee clusters tegelijkertijd voor vier uur lang geobserveerd door één waarnemer. Bij het andere bezoek zijn de twee clusters door twee waarnemers geobserveerd. Dit was alleen het geval tijdens het najaarsonderzoek.

Data en duur bezoeken:

Cluster	Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	1	23-05-2023	L. Bakker	11°C, 0/8, 3/4 Bft - 10°C, 0/8, 1 Bft	21:30-23:30
	2	29-06-2023	L. Bakker	18°C, 3/8, 1 Bft - 18°C, 8/8, 1 Bft	03:20 - 05:20
	3	13-07-2023	L. Bakker	18 °C, 2/8 , 1 Bft - 17 °C, 1/8, 1 Bft	21:50-23:50
	4	02-09-2023	E. Smits	18 °C, 8/8, 1 Bft - 19 °C, 8/8, 1 Bft	00:00 - 02:00
	5	20-09-2023	L. Bakker	19 °C, 6/8, 3 Bft - 19 °C, 1/8, 3 Bft	22:00 – 02:00
2	1	23-05-2023	L. Moreno Spiegelberg	11°C, 0/8, 3/4 Bft - 10°C, 0/8, 1 Bft	21:30-23:30
	2	29-06-2023	L. Moreno Spiegelberg	18°C, 3/8, 1 Bft - 18°C, 8/8, 1 Bft	03:20 - 05:20
	3	11-07-2023	E. Smits	24 °C, 1/8, 2 Bft- 23 °C, 4/8, 2 Bft	21:55 - 23:55
	4	01-09-2023	L. Bakker	12 °C, 7/8, 1 Bft - 13 °C, 7/8, 1 Bft	00:00 - 02:00
	5	20-09-2023	L. Bakker	19 °C, 6/8, 3 Bft - 19 °C, 1/8, 3 Bft	22:00 – 02:00

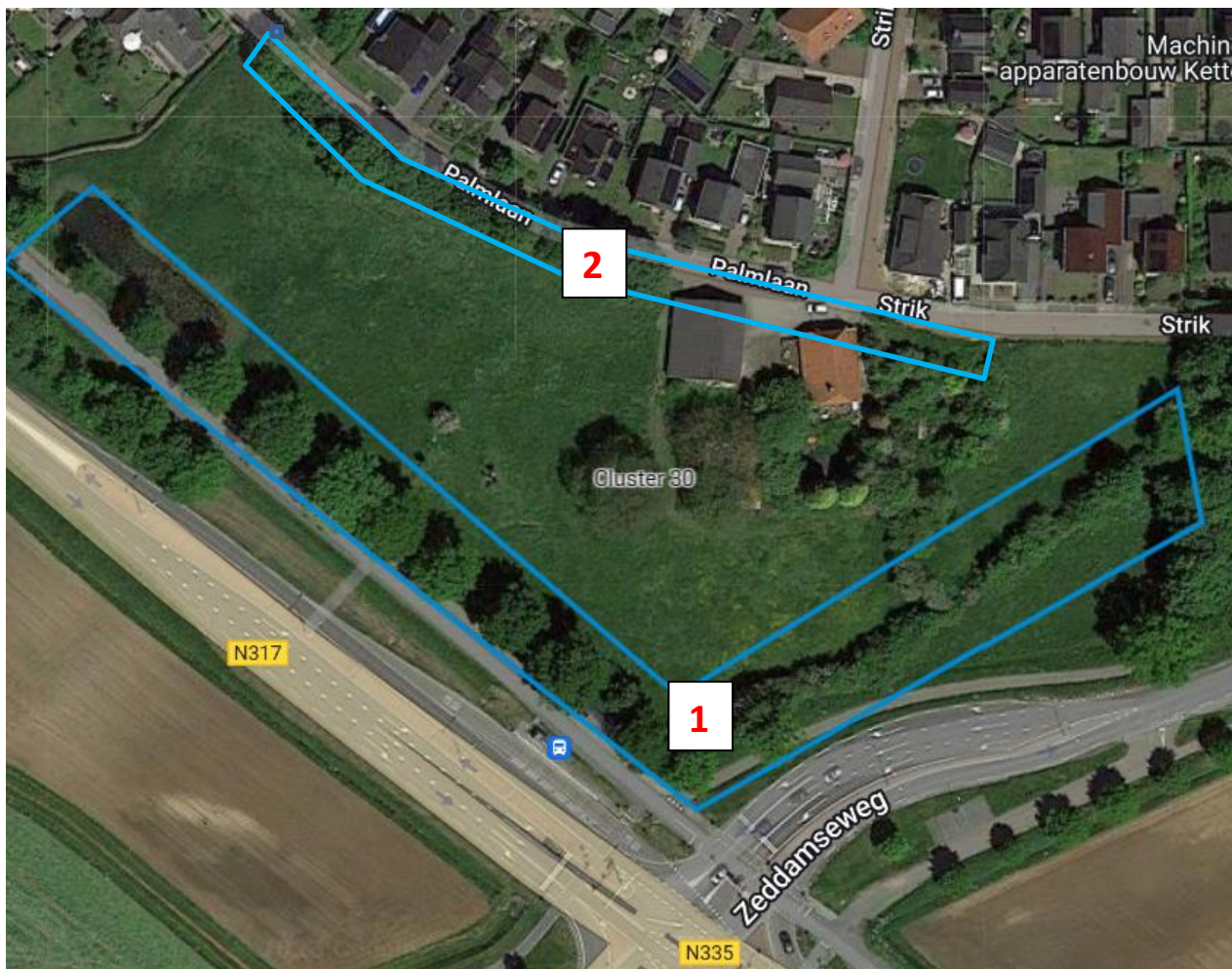
Afbeelding 2, De tekstvakken met 1 en 2 geven aan waar het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen heeft plaatsgevonden. Het plangebied is met een rode lijn omlijnd.

2.2.2 Vliegroute

Voor het onderzoek naar vliegroutes is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Bij de mogelijke vliegroute gaat het om één bomenrij in het zuiden van het plangebied en één langs de palmlaan. De vliegroute langs de palmlaan loopt langs cluster 1 en is bij het onderzoek naar cluster 1 meegenomen. De clusters zijn aangegeven in afbeelding 3. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor in totaal twee bezoeken van elk 2,0 uur afgelegd.

Data en duur bezoeken:

route	Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	1	28-06-2023	M. Ariëns	20 °C, 8/8, 0 Bft - 20 °C, 8/8, 0 Bft	22:00-00:00
	2	01-09-2023	E. Smits	18 °C, 8/8, 2 Bft - 18 °C, 8/8, 2 Bft	21:45-23:45
2	1	23-05-2023	L. Bakker	11°C, 0/8, 3/4 Bft - 10°C, 0/8, 1 Bft	21:30-23:30
	2	20-09-2023	L. Bakker	19 °C, 6/8, 3 Bft - 19 °C, 1/8, 3 Bft	19:45 – 21:45

Afbeelding 3, Ligging van de cluster voor het onderzoek naar vliegroute

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld. Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Bat Explorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

2.3 Huismus

Conform kennisdocument huismus, BIJ12, zijn in de periode tussen 1 april en 15 mei twee gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	15-04-2023	L. Dijkgraaf & K. Oelemans	11 °C, 0/8, 1 Bft - 13 °C, 1/8, 1 Bft	14:35 - 15:55
2	04-05-2023	K. Oelemans	9 °C, 0/8, 1 Bft - 14 °C, 1/8, 1 Bft	8:20 - 9:50

2.4 Steenmarter

De aanwezigheid van de steenmarter is 6 weken lang met cameravallen (type struikrover) onderzocht. De cameravallen hebben hier tussen 13 juli 2023 en 24 augustus gestaan.

2.5 Kleine marterachtigen

De aanwezigheid van de kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover en marterbox) onderzocht conform de handleiding kleine marterachtigen. Hiervoor zijn twee struikrovercamera's en één marterbox voor 6 weken ingezet op de planlocatie. De cameravallen hebben hier tussen 13 juli 2023 en 24 augustus gestaan.

2.6 Steenuil

Conform kennisdocument Steenuil BIJ12 zijn in de periode tussen 1 februari en 30 april drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden.

Daarnaast is bij alle uit gevoerde vleermuisonderzoeken ook de steenuil gemonitord. Bij het plaatsen en ophalen van de cameravallen is de locatie nagelopen op sporen die op de aanwezigheid van de steenuil kunnen wijzen.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	27-02-2023	L. Bakker	4°C, 1/8, 3 Bft - 1°C, 2/8, 2 Bft	18:00-20:40
2	14-03-2023	L. Bakker	5°C, 3/8, 3 Bft - 1°C, 0/8, 2 Bft	19:00-21:45
3	04-04-2023	L. Bakker	6°C, 0/8, 3 Bft - 2°C, 0/8, 2 Bft	20:10-22:45

2.7 Kerkuil

Conform kennisdocument Kerkuil BIJ12 zijn in de periode tussen 1 februari en 15 oktober drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden. De onderzoeken zijn gecombineerd of voorafgaand aan onderzoeken naar steenuil en vleermuizen uitgevoerd. Bij het plaatsen en ophalen van de cameravallen is de locatie nagelopen op sporen die op de aanwezigheid van de kerkuil kunnen wijzen.

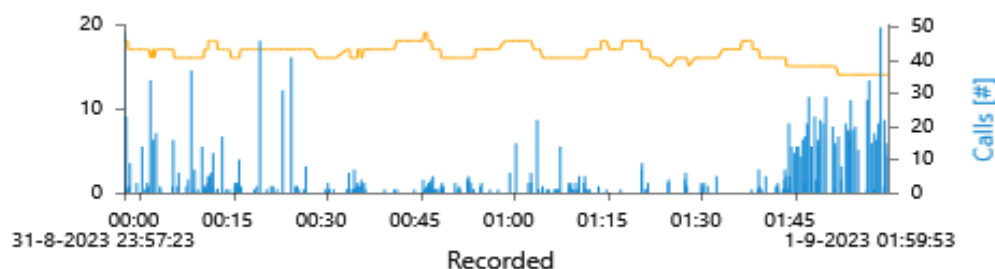
Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
1	27-02-2023	L. Bakker	4°C, 1/8, 3 Bft - -1°C, 2/8, 2 Bft	18:00-20:40
2	11-07-2023	E. Smits	24 °C, 1/8, 2 Bft- 23 °C, 4/8, 2 Bft	21:50 - 23:55
3	20-09-2023	L. Bakker	20 °C, 6/8, 3 Bft - 19 °C, 1/8, 3 Bft	19:45 – 22:15

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

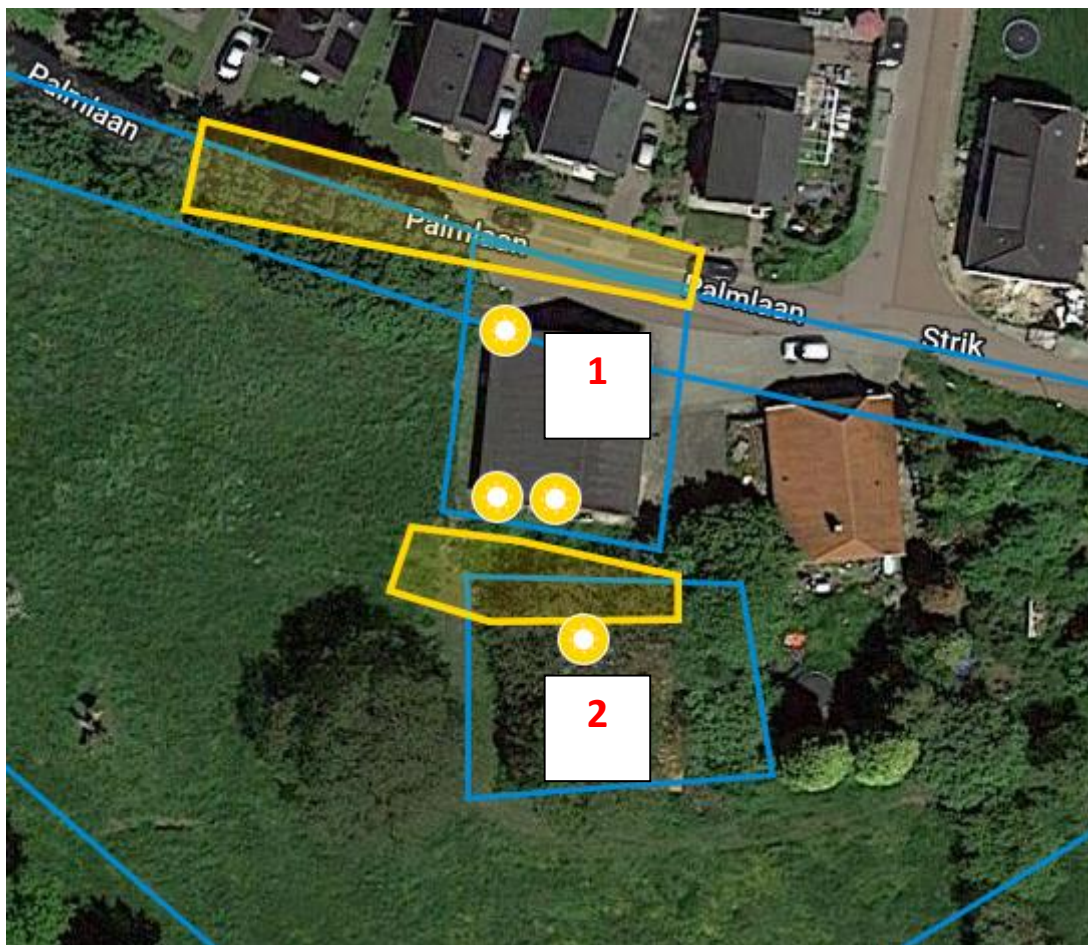
3.1.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Afbeelding 4, Activiteit van vleermuizen tijdens het najaar onderzoek bij cluster 2.

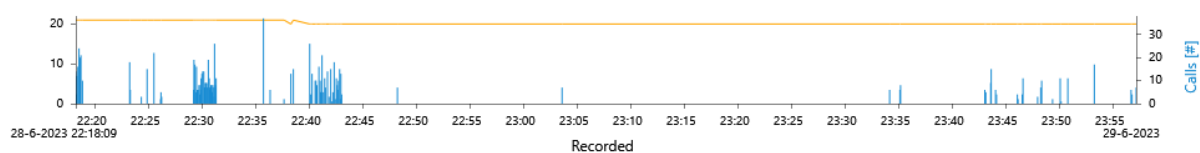
Type verblijf	Aantal verblijfplaatsen	Soort	Aantal individuen	Locaties
Winterverblijf	Afwezig	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Kraamverblijf	Afwezig	N.V.T	N.V.T	N.V.T
Zomerverblijf	4	Gewone dwergvleermuis	3	• Westelijke hoek van dakrand aan noordzijde cluster 1
			2	• Westelijke hoek van dakrand aan zuidzijde cluster 1
			1	• Dakrand bij top dak aan zuidzijde cluster 1
			1	• Dakrand noordelijke zijde cluster 2
Paarverblijf	2	Gewone dwergvleermuis	2 (1 per baltsterritorium)	• Baltsterritorium langs noordzijde cluster 1 en de Palmlaan • Baltsterritorium tussen de twee clusters in.

Van de baltsende vleermuizen is geen invliegen waargenomen. De exacte locatie van het paarverblijf is hierdoor onbekend.

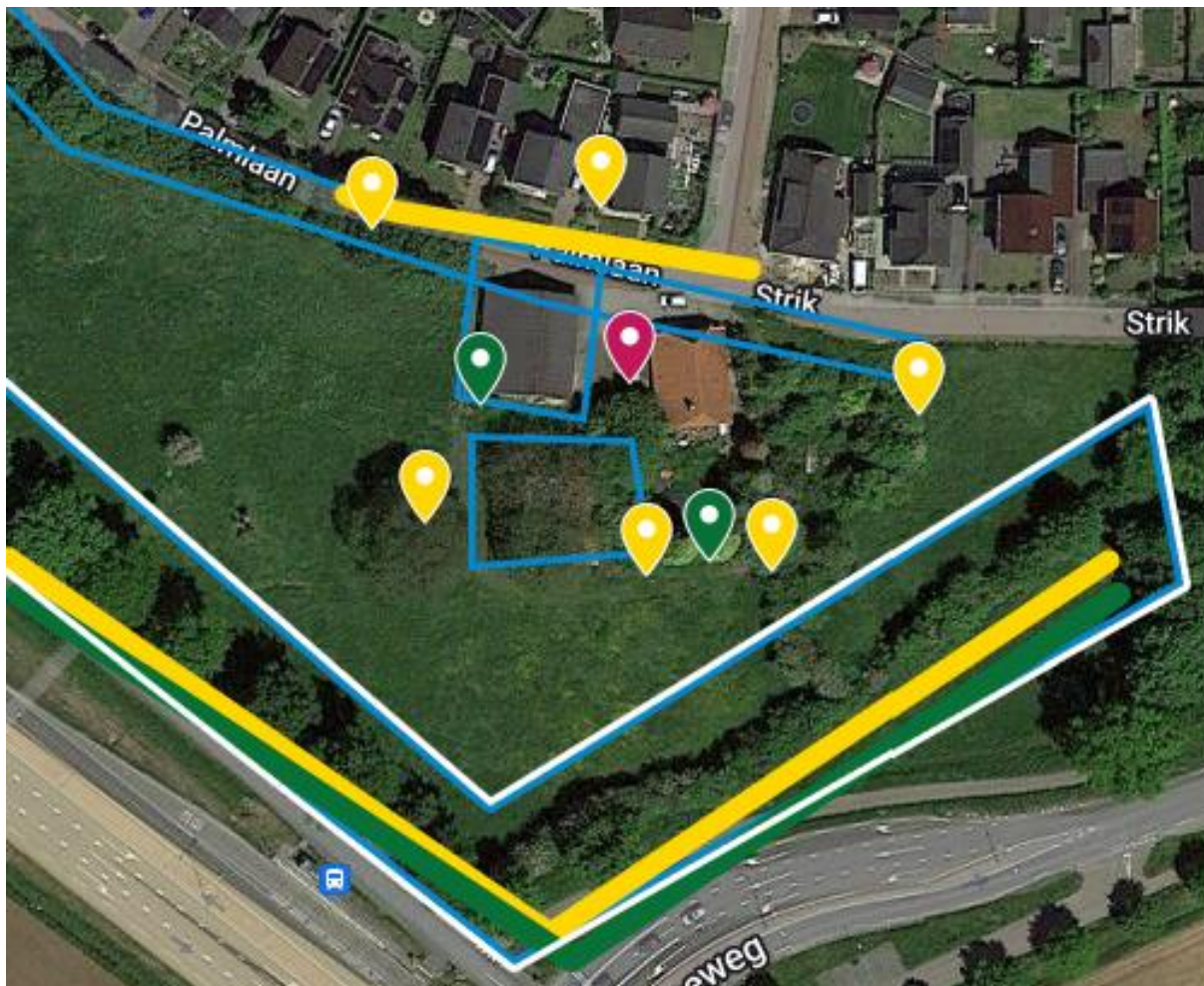
Afbeelding 5, visualisatie de vaste rust- en verblijfplaatsen op de planlocatie. De gele zonnen zijn de locaties van de zomerverblijven. De gele vlakken duiden de locaties van de baltsterritoria aan.

3.1.2 Vliegroutes

Afbeelding 6, activiteit van vleermuizen tijdens een bezoek aan de vliegroute 2.

Er zijn twee vliegroutes waargenomen. Deze vliegroutes staan ingetekend in afbeelding 5. Langs de vliegroutecluster passeerden 12 individuen van gewone dwergvleermuis en 5 individuen van laatvlieger. Langs de Palmlaan ten noorden van het plangebied passeerden 11 individuen van de gewone dwergvleermuis.

Afbeelding 7, visualisatie de vliegrouten op de planlocatie. De gele lijn geven de vliegrouten van de gewone dwergvleermuis weer, de groene lijn de vliegroute van de laatvlieger.

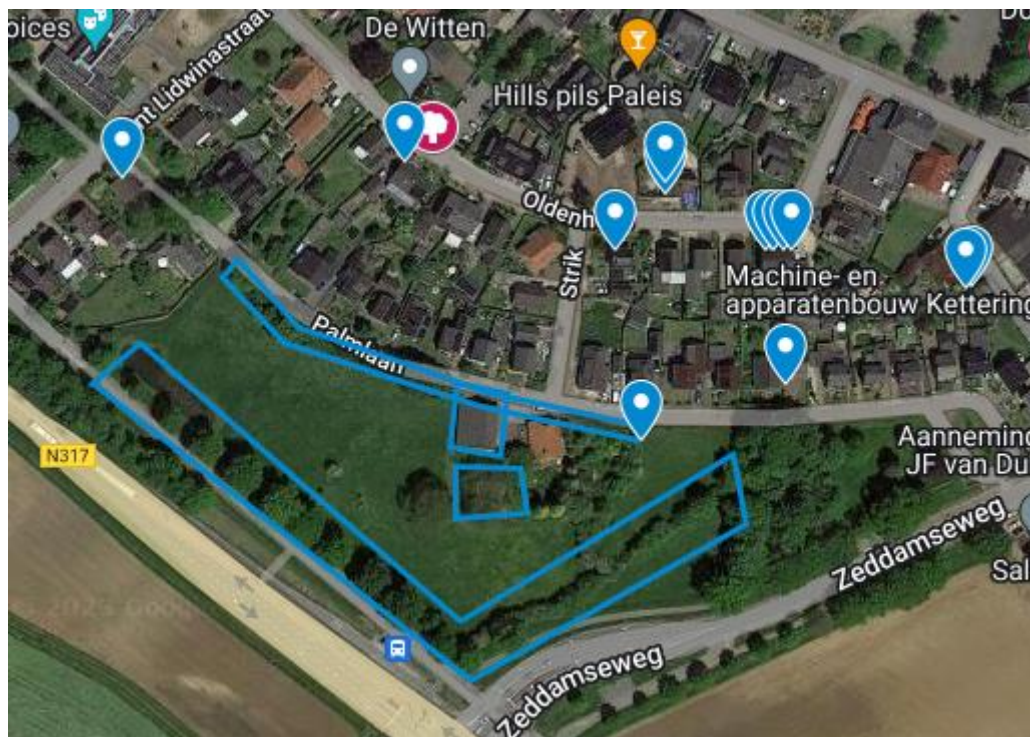
3.1.3 Foerageergebieden

Er zijn twee foerageerden gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze zijn waargenomen bij de tuinen en bomen langs de palmlaan. Daarnaast is enkele keren een foeragerende laatvlieger aangetroffen en passeerde een rosse vleermuis de locatie. De druppels op afbeelding 5 geven de positie aan waar de dieren zijn waargenomen. (gele druppel gewone dwergvleermuis, groene druppel een laatvlieger, maroon rode druppel een rosse vleermuis)

3.2 Huismus

Bij het onderzoek zijn geen nesten aangetroffen in de gebouwen. Daarnaast zijn er ook geen kwetterbosjes rondom de gebouwen aangetroffen. Aan de rand van het plangebied is één zingend mannetje aangetroffen in een struik langs de Strik tegenover huisnummer 5.

Tot slot zijn meerdere huismus nesten en kwetterbosjes in de nabije omgeving aangetroffen.

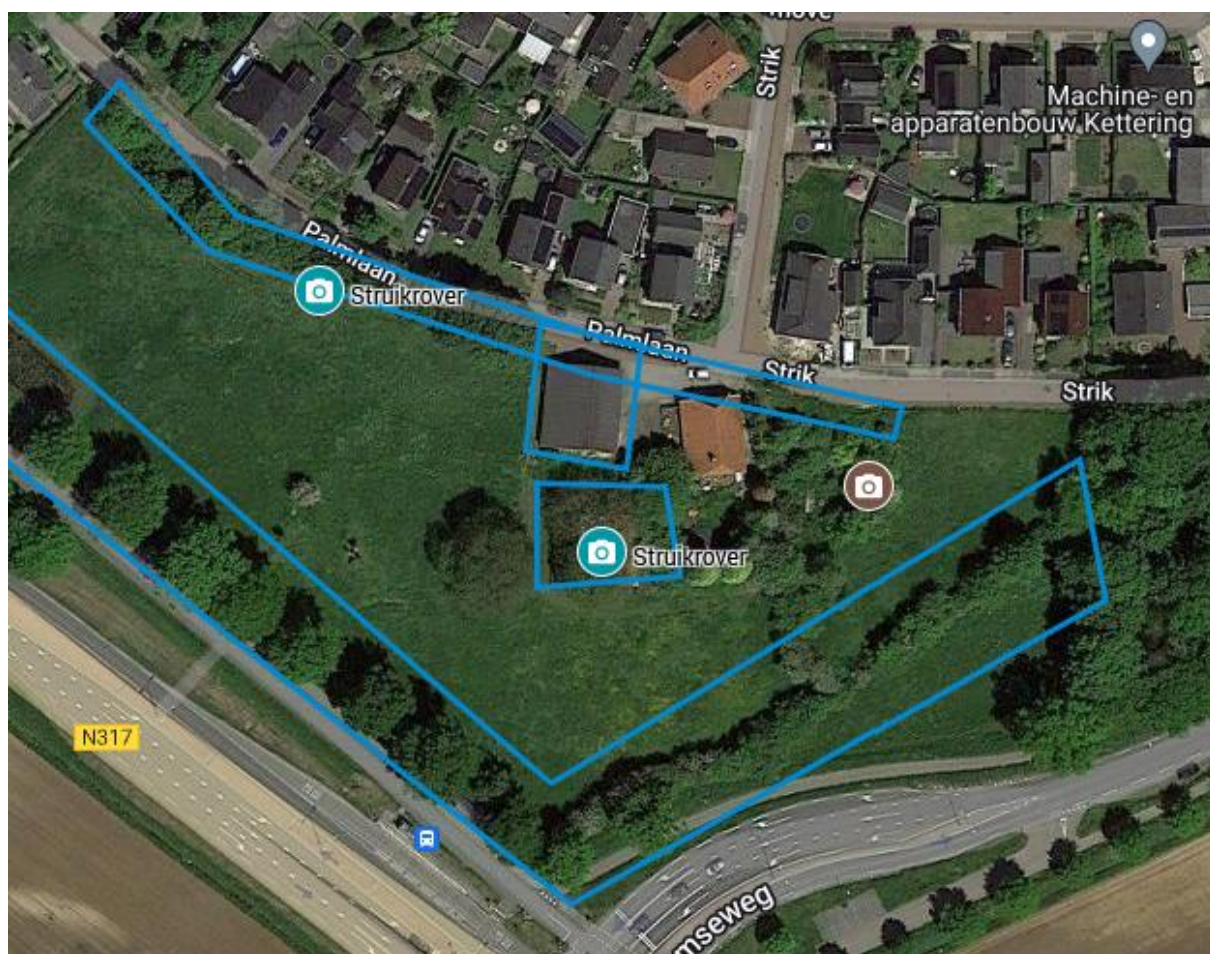

Afbeelding 8, visualisatie van de aangetroffen huismussen. Blauwe druppels geven de nesten of zingende mannetjes (indicatie voor nesten) weer. De paarse boompjes duiden de kwetterbosjes aan.

3.4 Steenmarter en kleine marterachtigen

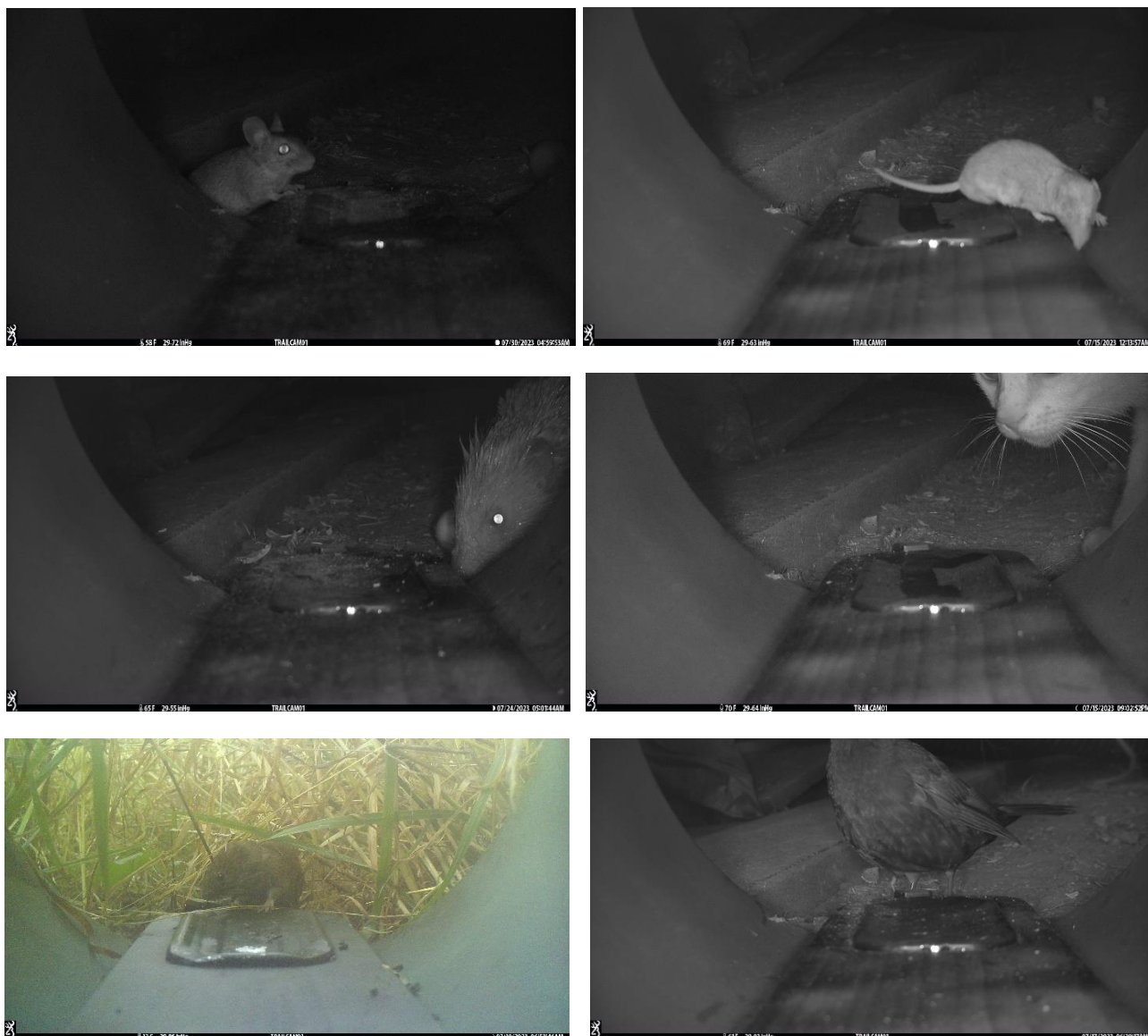
Nader onderzoek naar steenmarter en kleine marterachtigen is een gecombineerd onderzoek, met behulp van cameravallen. De camera's zijn geplaatst op de locaties die door de plannen worden aangetast.

Op geen van de camerabeelden zijn steenmarters of kleine marterachtigen geregistreerd. Op de camerabeelden zijn bosmuis, egel, huiskat, huisspitsmuis, houtduif, rosse woelmuis en slak aangetroffen.

Afbeelding 9, locaties van de camera's, Bruin = marterbox, blauw = struikrover.

Hieronder volgen enkele beelden van de cameravallen.

Afbeelding 10, enkele afbeeldingen van de cameravallen met van links naar rechts, van boven naar beneden: bosmuis, huisspitsmuis, egel, huiskat, rosse woelmuis, merel.

3.6 Steenuil

Steenуilen zijn op de planlocatie niet waargenomen. Wel is één territorium van de steenuil waargenomen in de omgeving. Deze bevindt zich bij de Tappenweg 3 en 4. Deze staat aangeven in afbeelding 9.

Afbeelding 11, waarnemingen van de steenuil. Het bruine symbool geeft de locaties weer waar de steenuil is aangetroffen. Hier gaat het om 1 exemplaar dat zich heeft verplaatst binnen zijn territorium. De planlocatie is met een rode lijn omcirkeld.

3.7 Kerkuil

Bij de onderzoeken is geen kerkuil waargenomen op de planlocatie en in de wijdere omgeving.

3.8 Overige waarnemingen

3.8.1 Rosse vleermuis

Rosse vleermuis is op één avond waargenomen. De vleermuis passeerde de planlocatie langs de oostelijke zijde van cluster 1. Deze soort had verder geen binding met het plangebied.

3.8.2 Roek

In de bomen in het bosje langs de oostgrens van het plangebied is een kolonie roekennesten aangetroffen. Het gaat om een kolonie van circa 10 nesten.

3.8.3 Ekster

In een boom in de westelijke helft van de bomenrij van cluster 3 is een eksternest aangetroffen.

4 Conclusie

4.1 Vleermuis

4.1.1 Verblijfplaatsen

De onderzochte locatie is van belang voor vleermuizen wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen.

Zomerverblijven

Op de locatie zijn vier zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Twee verblijven zitten aan de zuidzijde van cluster 1, beiden in de dakrand, waarvan één bij de hoek (2 individuen) en één bij de top (1 individu). Eén verblijf zit in de hoek van de dakrand aan de noordzijde van cluster 1 (3 individuen). Het vierde verblijf zit in de dakrand aan de noordzijde van cluster 2 (1 individu).

Paarverblijven

Daarnaast zijn twee baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Er zijn geen invlieglocaties vastgesteld. Eén baltsterritorium is vastgesteld tussen de twee clusters in. Rondom dit territorium waren ook drie zomerverblijven vastgesteld. Hierdoor kan het paarverblijf toegekend worden aan één van de drie zomerverblijven. Het betreft daarom een dubbel-doel verblijf. Het andere baltsterritorium is vastgesteld langs de noordzijde van cluster 1 en de Palmiaan. Hier kan het paarverblijf niet zomaar aan het aanwezige zomerverblijf in deze zijde van het cluster worden toegekend. Conform de richtlijnen dient hier dus een extra paarverblijf voor gewone dwergvleermuizen toegekend te worden.

Kraamverblijven en winterverblijven

Kraamverblijven en (massa)winterverblijven zijn niet aangetroffen.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden wel tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

4.1.2 Vliegroute

De onderzochte locatie is van belang voor vleermuizen wat betreft vliegroute.

Er zijn twee vliegroutes waargenomen. Langs de beplanting aan de zuidrand van het plangebied passeerden 12 individuen van gewone dwergvleermuis en 5 individuen van laatvlieger. De bomenrij zal behouden blijven, maar mogelijk dat bij de nieuwbouw de verlichting toeneemt. In dit geval vindt er wel een verstoring van de vliegroute plaats.

Langs de palmiaan ten noorden van het plangebied passeerden 11 individuen van gewone dwergvleermuis. De bomenrij langs deze straat blijft voor het grootste deel behouden. Wel is het plan om kleine openingen in de beplanting te maken. Indien deze openingen een grootte hebben van meer dan 30 meter, vindt er wel een verstoring van de vliegroute plaats.

Dit geldt ook wanneer er door de nieuwbouw de verlichting bij dit deel van het plangebied toeneemt. Langs de Palmiaan staat op dit moment al openbare verlichting.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden mogelijk tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk indien de verlichting door de nieuwbouw toeneemt bij beide bomenrijen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is ook noodzakelijk indien de openingen in de bomenrij langs de Palmiaan groter dan 30 meter worden.

4.1.3 Foerageergebieden

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd indien deze essentieel zijn voor het functioneren van een verblijfplaats. Bij de onderzoeken zijn deze niet vastgesteld. Tijdens het onderzoek zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen en een laatvlieger aangetroffen.

Gewone dwergvleermuizen jagen in half opengebieden, langs objecten zoals gevels, water, lantarenpalen, bosranden en ander beplantingen. Van deze objecten worden weliswaar de beplantingen tijdens de werkzaamheden aangetast, foerageergebieden van deze soort blijven ruimschoots voorhanden in de omgeving.

Dit geldt ook voor de laatvlieger die evenals de gewone dwergvleermuis over een grote diversiteit van foerageergebieden beschikt. Ook deze soort jaagt voornamelijk langs beplantingen en andere objecten.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft foerageergebieden van vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.2 Huismus

De onderzochte locatie is niet van essentieel belang voor de huismus.

Bij het onderzoek zijn geen nesten aangetroffen in de gebouwen en ook geen kwetterbosjes rondom de gebouwen. Wel is één zingende mannetje aangetroffen in een struik langs de Strik, tegenover huisnummer 5, aan de rand van het plangebied. Dit geeft aan dat het plangebied deel uitmaakt van het territorium. Er zijn echter genoeg nestplaatsen en kwetterbosjes aangetroffen in de omgeving waardoor de planlocatie niet van essentieel belang is voor de huismus.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.3 Steenmarter en kleine marterachtigen

De onderzochte locatie is niet van belang voor steenmarter of kleine marterachtigen. Op geen van de camerabeelden zijn steenmarters of kleine marterachtigen geregistreerd.

De andere zoogdieren die op de beelden zijn vastgelegd: bosmuis, huisspitsmuis, egel en rosse woelmuis zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Gelderland.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.6 Steenuil

De onderzochte locatie is niet van belang voor steenuil.

Tijdens de onderzoeken zijn geen steenuilen aangetroffen op de planlocatie. De soort is niet gehoord en er zijn ook geen sporen aangetroffen.

Wel is er één territorium van een steenuil waargenomen in de omgeving. Dit territorium bevindt zich bij de Tappenweg 3 en 4. Deze locatie ligt op meer dan 300 meter (480 meter), waardoor de planlocatie buiten dit territorium ligt. Tussen het territorium en de planlocatie ligt bovendien de N317 die ter hoogte van de planlocatie een vierbaansweg is en daarmee een wezenlijke barrière vormt voor de steenuil.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de Steenuil. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.7 Kerkuil

De onderzochte locatie is niet van belang voor kerkuil. Tijdens de onderzoeken zijn geen kerkuilen aangetroffen op de planlocatie en in de omgeving. De soort is niet gehoord en er zijn ook geen sporen aangetroffen.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de Kerkuil. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4.8 Overige waarnemingen

3.8.1 Rosse vleermuis

De onderzochte locatie is niet van belang voor de rosse vleermuis.

Rosse vleermuis is waargenomen toen het de oostelijke zijde van cluster 1 passeerden. Deze soort had verder geen binding met het plangebied.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de rosse vleermuis. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.8.2 Roek

In bomen in het bosje langs de oostgrens van het plangebied een kolonie roekennesten aangetroffen. Het gaat hier om meer dan 10 nesten. Deze kolonienesten zijn het jaarrond beschermd.

Dit bosje zal volgens de plannen geen veranderingen ondergaan. Mocht dit bosje worden aangetast en moeten koloniebomen verdwijnen dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In dat geval is nog een extra nader onderzoek nodig om de precieze omvang van de populatie vast te stellen.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de roek. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk zolang het bosje niet wordt aangetast.

3.8.3 Ekster

De onderzochte locatie is van belang voor de ekster.

In een boom in de westelijke helft van de bomenrij aan de zuidrand van de planlocatie is een eksternest aangetroffen. Eksternesten zijn categorie 5 nesten. Deze nesten kunnen als permanente verblijfplaats kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn. In de omgeving van de planlocatie zijn grote opgaande bomen in ruime mate voorhanden. Hierdoor is het eksternest alleen tijdens de broedperiode beschermd indien dit nest ook daadwerkelijk wordt gebruikt. Bovendien blijft de bomenrij waar de nestboom in staat behouden.

Het slopen van de gebouwen en de nieuwbouw leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de ekster. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

5 Samenvatting

In de onderstaande tabel staan de onderdelen waarop de Wet natuurbescherming bij de huidige plannen wordt overtreden en waar een ontheffing voor noodzakelijk is.

Soort	Onderdeel	Aantal	Locaties	Aantal individuen
Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	4	• Westelijke hoek van dakrand aan noordzijde cluster 1	3
			• Westelijke hoek van dakrand aan zuidzijde cluster 1	2
			• Dakrand bij top dak aan zuidzijde cluster 1	1
			• Dakrand noordelijke zijde cluster 2	1
	Paarverblijf	1	• Baltsterritorium langs noordzijde cluster 1 en de Palmlaan	1

Eén baltsterritorium is vastgesteld tussen de twee clusters in. Rondom dit territorium waren ook drie zomerverblijven vastgesteld. Hier kan het paarverblijf toegekend worden aan één van de drie zomerverblijven. Het betreft daarom een dubbel-doel verblijf.

Indien de verlichting toeneemt met de komt van de nieuwbouw is er nog een extra ontheffing noodzakelijk voor vliegrouten. Een extra ontheffing voor vliegroute is ook noodzakelijk indien de openingen in de bomenrij langs de palmlaan groter dan 30 meter worden.

Indien het bosje langs de oostgrens van het plangebied worden aangetast, dan is ook een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de roekenkolonie. In dat geval is nog een extra nader onderzoek nodig om de precieze omvang van de populatie vast te stellen.

6 Advies

6.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

6.2 Aanvragen van een ontheffing voor

Geadviseerd wordt om voor vier zomerverblijven en één paarverblijf van gewone dwergvleermuis een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Door tijdig een ontheffing aan te vragen kan ook op tijd worden begonnen met de mitigerende maatregelen en kan de gewone dwergvleermuis langzaam wennen aan de veranderingen in zijn leefgebied.